

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Yocoair Pulveri

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivämäärä 09.11.2012

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi Yocoair Pulveri

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Aineen/seoksen käyttö Hajunpoistopulveri

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja

Yrityksen nimi Clas Ohlson Oy
Postiosoite Annankatu 34-36A, 4.krs
00100 Helsinki
Suomi

Puh: 020 111 22 22

Faksi

info@clasohlson.fi
<http://www.clasohlson.fi>

1.4. Häätöpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus: (09) 471 977 (suora)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokittelu, huomautuksia Luokittelu 67/548/ETY tai 1999/45/EY: Ei luokiteltu.

Aineen / seoksen vaaralliset ominaisuudet Ei kukaan.

2.2. Merkinnät

R-lausekkeet Ei kukaan

S-lausekkeet Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan ammattikäyttäjälle pyynnöstä.

2.3. Muut vaarat

Tuote ei sisällä PBT-tai vPvB-aineita.

Varoitus! Yocoair voi poista kaasun varoitushajua.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Natriumvetykarbonaatti	CAS-numero: 144-55-8 EY-numero: 205-633-8		< 100 %
Rauta(II)sulfaattiheptahydraatti	CAS-numero: 7782-63-0 Indeksinumero: 026-003-01-4	Xn; R22 Xi; R36/38 Acute tox. 4; H302 Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2; H315	< 10 %

Kaikkien vaaralausekkeiden tekstit ovat kokonaisuudessa osiossa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä Epävarmoissa tapauksissa on otettava yhteys lääkäriin.
Hengitystiet Raitis ilma. Otettava yhteys lääkäriin, jos oireita ilmenee.
Ihokosketus Iho huuhteltava välittömästi runsaalla vedellä. Riisu saastuneet vaatteet. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Silmäkosketus Huuhtelee heti vedellä useita minutteja. Silmäluomet pidetään auki. Poista mahd. piilolinssit. Pitkäkestoisessa huuhtelussa tulee silmävaurioiden välttämiseksi käyttää haaleaa vettä. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Nieleminen Huuhtelee suu perusteellisesti. Juo pari lasillista vettä tai maitoa. Ei saa oksennuttaa. Hakeuduttava lääkärin hoitoon, jos kemikaalia on nieltä suurehko määrä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Hengitys: pölyä hengitettäessä ei voida kuitenkaan sulkea pois hengitysteiden ohimenevää ärsytystä. Tuotteelle altistumisen välittömiä oireita ovat esimerkiksi kirvely/polttava tunne, yskä, sekä runsaan altistuksen yhteydessä mahdollinen nenäverenvuoto.
Ihokosketus: voi kuivattaa ihoa.
Roiskeet silmiin: voi aiheuttaa ohimenevää ärsytystä.
Nieleminen: suurien määrien nauttiminen voi aiheuttaa vakavia mahakattarrin oireita kuten voimakasta vatsakipua, veristä oksentelua, sekä ripulia ja sydämentykytystä.

4.3 Välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet (jos tarpeen)

Oireiden mukainen hoito.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet Kaikkia tavallisia palonsammutusaineita voidaan käyttää. Valitaan ympäröivän palavan materiaalin mukaisesti.

Soveltumattomat sammutusvälineet Älä käytä voimakasta vesisuihkua.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat Tuote ei ole palava.

Vaaralliset palamistuotteet Voivat sisältää, mutta eivät rajoitu näihin hiilimonoksidia (CO), hiilidioksidia (CO₂) ja rikkioksideja (SO_x).

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytä raitisilmanaamaria sammutustyössä. Tilojen tyhjentämisen aikana käytetään hyväksyttyä naamaria.
Tullelle alttiit säiliöt siirrettävä välittömästi tai jäädytettävä niitä vedellä.
Saastunut sammutusvesi on kerättävä erilleen eikä sitä saa laskea viemäriin.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilökohtaiset varotoimet Varmista hyvä ilmanvaihto. Vältä pölyn muodostumista ja sen leviämistä. Henkilökohtaiset suojaimet, kts. kohta 8.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet Estä vuotoa pääsemästä vesi- ja viemäriverkostoon sekä saastuttamasta maata ja kasvustoa.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusmenetelmät Kerätään kuivana talteen. Varottava pölyn muodostumista. Pienet määrät voi liuottaa/laimentaa vedellä ja huuhtoa viemäriin. Kerätään sopiviin astioihin ja luovutetaan jätteenä (katso kohta 13).

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita Katso myös kohdat 8 ja 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytä työmenetelmiä, jotka minimoivat pölyn muodostumista. Vältä pölyn hengittämistä ja joutumista iholle tai silmiin.

Suojaavat toimenpiteet

Pese kädet valmisteen käytön jälkeen. Syöminen, juominen ja tupakointi eivät ole sallittuja tuotetta käsiteltäessä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä tiiviisti suljetussa alkuperäispakkauksessa paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytetään kuivana. Säilytettävä huoneenlämmössä. Varastoidaan erillään: Vahvoja happoja. Vahvoja emäksiä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Katso kohta 1.2.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

HTP-arvot ja muut lakisäätöiset ohjeet

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Arvo	Vuosi
Orgaaninen pöly		8 tuntia: 5 mg/m ³ 15 min.: 10 mg/m ³	2009

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Oltava mahdollisuus nopeaan ja runsaaseen silmien huuhteluun. Henkilönsuojaimet on valittava voimassaolevien CEN -standardien mukaisesti ja yhdessä henkilönsuojainten toimittajan kanssa.

Hengityksensuojaus

Ei yleensä edellytetä. Käytä hengityslaitetta, jos on pölyä muodostuu. Suodatin: P2.

Käsien suojaus

Ei yleensä edellytetä. Pitkäaikaisessa tai toistuvassa ihokosketuksessa käytettävä suojakäsineitä. PVC-käsineet soveltuvat parhaiten.

Silmien tai kasvojen suojaus

Ei yleensä tarpeen. Käytettävä pölytiiviitä suojalaseja jos on silmäkosketuksen vaara.

Ihonsuojaus

Normaalit työvaatteet.

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Estettävä pääsy viemäriin tai ympäröivään ympäristöön.

Muut tiedot

Mainittu suojarustus on suositeltava. Todellisten riskien arviointi voi johtaa toisiin vaatimuksiin.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Jauhe.
Väri	Kermanvärinen
Haju	Hajuton.
Hajukynnys	Ei määritetty.
pH (vesiliuos)	Ei määritetty.
Sulamis- tai jäätymispiste	Natriumvetykarbonaatti hajoaa yli 50 °C:n lämpötiloissa. Rauta(II)sulfaattiheptahydraatti vapauttaa kidevettä yli lämpötiloissa yli 60 °C:n lämpötiloissa.
Kiehumispiste ja -alue	Natriumvetykarbonaatti hajoaa yli 50 °C:n lämpötiloissa. Rauta(II)sulfaattiheptahydraatti vapauttaa kidevettä yli lämpötiloissa yli 60 °C:n lämpötiloissa.
Leimahduspiste	Ei sovellettavissa.
Haihtumisnopeus	Ei määritetty.
Syttyvyys (kiinteä, kaasu)	Ei sovellettavissa.
Räjähdyksäraja	Ei määritetty.
Höyrynpaine	Ei määritetty.
Suhteellinen tiheys	~ 2 g/cm ³ (arvioitu arvo)
Liukenevuuden kuvaus	Sekoittuu veteen.
Jakaantumiskerroin: n-oktanolin / vesi	Ei relevantti.
Itsesyttyvyys	Ei määritetty.
Huomautuksia, hajoamislämpötila	Ei määritetty.
Viskositeetti	Ei määritetty.
Fysikaaliset vaarat	
Räjähtävyys	Ei räjähtävä
Hapettavuus	Ei hapettava

9.2 Muut tiedot

Muut fyysiset ja kemialliset ominaisuudet

Lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Tuote on stabiili annettuja varasto- ja käyttöehtoja noudatettaessa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaleissa lämpötiloissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei saa altistua 50 °C lämpötiloihin.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvoja happoja ja emäksiä.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei tarpeen normaaleissa olosuhteissa. Katso myös kohta 5.2.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Rauta(II)sulfaattiheptahydraatti:
LD50 (suun kautta, rotta) = 1588 mg/kg

Natriumvetykarbonaatti:
LD50 (suun kautta, rotta) = 4220 mg/kg
Lähde: Prevent databas "Kemiska ämnen"

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Tuotetta ei ole luokiteltu haitalliseksi tai ärsyttäväksi.

Mahdolliset välittömät vaikutukset

Hengitystiet

Pöly ärsyttää ilmatiehyitä ja voi aiheuttaa yskimistä ja hengitysvaikeuksia. Suurina pitoisuuksina: kirkely/polttava tunne ja mahdollinen nenäverenvuoto.

Ihokosketus

Pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa kuivan ihon.

Vakava silmävaurio / ärsytys

Voi aiheuttaa tilapäistä silmänärsytystä. Pöly voi ärsyttää silmiä mekaanisesti.

Nieleminen

Alhainen akuutti vaara. Suurien määrien nauttiminen voi aiheuttaa vakavia mahakatarrin oireita kuten voimakasta vatsakipua, veristä oksentelua, sekä ripulia ja sydämentykytystä.

Viivästyneet vaikutukset

Herkistyminen

Ihon herkistyminen: Ei herkistävä.
Hengitysteiden herkistyminen: Ei herkistävä.

Syöpävaarallinen, sukusolujen perimää vaurioittava tai lisääntymiselle vaarallinen

Syöpävaarallinen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Mutageenisuus

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Sukusolujen perimää

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

vaurioittavat ominaisuudet

Lisääntymismyrkyllisyys

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Ekotoksisuus

Rauta(II)sulfaattiheptahydraatti:
LC50 (kala, 96h) = 51,2 mg/l [Lepomis macrochirus]
Lähde: sisäinen viite

Natriumvetykarbonaatti:
LC50 (kala, 96h) = 7550 mg/l [Gambusia affinis]
EC50 (vesikirppu, 48h) = 2350 mg/l [D magna]
EC50 (levä, 120h) = 650 mg/l [Nitscheria linearis]
Lähde: Prevent databas "Kemiska ämnen"

Tuote ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tuote sisältää pääasiassa epäorgaanisia yhdisteitä, jotka eivät ole biohajoavia.

Natriumvetykarbonaatti hajoaa natrium- ja vetykarbonaatti-ioneiksi.

Rauta(II)sulfaatti liukenee erittäin hyvin veteen ja muuttuu erittäin nopeasti (minuuteista-tunteihin) happamassa vedessä rauta(III)ioneiksi.

Rauta(III)ionit ovat stabiileja ainoastaan vedessä, jonka pH on erittäin matala, minkä vuoksi normaalissa vedessä se saostuu rauta(III)hydroksidiksi ja kerrostumiksi.

12.3 Biokertyvyys

Epäluotettavat tiedot. Tuote ei sisällä aineita, joiden uskotaan olevan bioakkumuloituvia.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote on vesiliukoinen. Leviää vesiympäristössä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT/vPvB-arviointia ei ole suoritettu.

vPvB-arviointia ei ole suoritettu.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Estettävä pääsy viemäriin tai ympäröivään ympäristöön.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät

Hävitetään paikallisten viranomaisten määräysten mukaisesti. EWC-n (European Waste Catalogue) mukaan jättekoodit eivät ole tiettyä tuotetta, vaan tiettyä käyttötarkoitusta vastaavia. Käyttäjän tulee määritellä jättekoodit, mieluiten keskustellen jätehuoltoviranomaisten kanssa. Tyhjät ja puhdistetut pakkaukset toimitetaan kierrätettäväksi tai poltettaviksi. Tuotetta tai sen jäänteitä ei ole luokiteltu vaaralliseksi jätteeksi.

Jätetyyppi

EWC: 06 03 14 muut kuin nimikkeissä 06 03 11 ja 06 03 13 mainitut kiinteät suolat ja liuokset

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

Ei kuljetusmääräysten tarkoittama vaarallinen aine.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei relevantti.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei relevantti.

14.4 Pakkausryhmä

Ei relevantti.

14.5 Ympäristövaarat

Ei relevantti.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Ei relevantti.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei relevantti.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä. N:o 807/2001.
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta.
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, Annex II: Käyttöturvallisuustiedote.
HTP-arvot 2012.
Ympäristöministeriön asetus yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta, 1129/2001
2011 ADR/RID-määräykset.

Tiedote on tehty valmistajan antamien tietojen pohjalta.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen R-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3).

R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (osat 2 ja 3).

H302 Haitallista nieltynä.
H315 Ärsyttää ihoa.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Käytetyt lyhenteet

EC50: Pitoisuus, joka aiheuttaa tietyn vaikutuksen 50%:lle koe-elioistä
LC50: Pitoisuus, joka tappaa 50% koe-elioistä

LD50: Annos, joka tappaa 50% väestöstä
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic (Pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen).
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (Erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä).

Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)

Vastuussa
käyttöturvallisuustiedotteesta Odén AB